

PËRMBLEDHJE

AUDITIM TEMATIK MBI DEKLARIMIN DHE PAGESËN NË EKSPORT TË TAKSËS KOMBËATRE PËR RENTËN MINERARE

Dëm ekonomik	23,726,000 €
Të ardhura të munguara	413,000 €

Kontrolli i Lartë i Shtetit, nga auditimi tematik mbi deklarimin dhe pagesën në eksport të Taksës Kombëtare për Rentën Minerare, të ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave dhe Degët e Doganore, Durrës, Fier, Vlorë, Kakavijë, Qafë Thanë dhe Bllatë, ka konstatuar gjatë periudhës 2013 – 2014, mospërputhje në veprimtarinë e administratës doganore me kërkesat e kuadrit rregullator në procedura dhe, të meta e mangësi, në zbatimin e legjislacionit dhe akteve administrative që rregullojnë eksportin e mineraleve si në drejtim të procesit të vlerësimit e pranimi të deklaratave doganore të eksportit nga subjektet eksportuese ashtu dhe në llogaritjen dhe arkëtimin e Taksës së Rentës Minerare, me pasojë **dëm ekonomik për buxhetin e shtetit në shumën prej 3,321,665,015 lekë dhe të ardhura të munguara në buxhet në shumën prej 57,834,811 lekë**, si rezultat i mos llogaritjes dhe mos arkëtimit të taksës kombëtare për rentën minerare, për mineralet e eksportuara, të detajuara si vijon:

-Në Degën e Doganës Vlorë, ndër subjektet eksportuese të naftës bruto konstatohen subjekte që kanë deklaruar në eksportin e naftës bruto çmim dukshëm me të ulët nga çmimi bruto i kuotuar në bursë në kohën e eksportimit dhe të njoftuar zyrtarisht nga DPD, mbi bazën e të cilit, llogaritet dhe paguhet Taksa Kombëtare për rentën minerare sipas kërkesave të kuadrit rregullator në fuqi dhe në mënyrë specifike të VKM nr. 7, datë 04.01.2012 “Për Përcaktimin e Procedurave dhe të Dokumentacionit të Nevojshëm për Arkëtimin e Taksës së Rentës Minerare” me ndryshime. Si rezultat i diferencave të çmimit të deklaruar nga subjektet dhe çmimit të kuotuar në bursë dhe të njoftuar zyrtarisht nga DPD mbi bazën e të cilit duhej të llogaritej taksa mbi rentën minerare, rezulton se, të ardhurat nga taksa kombëtare mbi rentën minerare në eksportin e naftës bruto, janë më të ulëta në shumën **prej 3,312,447,182 lekë, e cila përbën dëm ekonomik për buxhetin e shtetit**, i shkaktuar respektivisht nga 3 subjekte.

-Në Degën e Doganës Qafë Thanë, ndër subjektet eksportuese të mineralit Hekur Nikel, konstatohen subjekte që kanë deklaruar në eksportin e mineralit Hekur Nikel, çmimin mesatar rreth 9 \$/toni, FOB, i cili është dukshëm me i ulët nga çmimi i tregut të mineralit me përmbajtje nikeli të afërt me Mineralin e Hekur-Nikelit që nxirret në vendin tonë, të eksportuar sa më sipër, mesatarisht rreth 34 \$/ton deri 43 \$/ton, FOB, i evidentuar nga të dhënat e publikuara të periudhës dhe i përlllogaritur sipas kërkesave të kuadrit rregullator në fuqi dhe në mënyrë specifike të VKM nr. 7, datë 04.01.2012 “Për Përcaktimin e Procedurave dhe të Dokumentacionit të Nevojshëm për Arkëtimin e Taksës së Rentës Minerare” me ndryshime, në bashkëpunim me Drejtorinë e Vlerës në DPD. Si rezultat i diferencave të çmimit të deklaruar nga subjektet dhe çmimit mesatar të tregut sa më sipër, rezulton se, të ardhurat nga taksa kombëtare mbi rentën minerare në eksportin e mineralit, Hekur Nikel, janë më të ulëta në shumën **prej**

57,834,811 lekë, e cila përbën mungesë të ardhurash për buxhetin e shtetit, i shkaktuar respektivisht nga 9 subjekte eksportuese gjatë vitit 2013, në shumën prej 16,258,086 lekë dhe, nga 7 subjekte eksportuese gjatë vitit 2014, në shumën prej 41,576,725 lekë. Diferencat e konstatuara sa më sipër ndikojnë negativisht gjithashtu dhe në bazën e përlllogaritjes së vlerës së tatueshme nga administrata tatimore për efekt të llogaritjes dhe pagesës së detyrimeve tatimore në Republikën e Shqipërisë.

-Në Degën e Doganës Durrës, ndër subjektet eksportuese të mineralit të kromit, konstatohen subjekte që kanë deklaruar në eksportin e mineralit të kromit çmim mesatar dukshëm me të ulët nga çmimi i përcaktuar nga Komisioni AdHock pranë MF, mbi bazën e të cilit, llogaritet dhe paguhet Taksa Kombëtare për rentën minerare sipas kërkesave të kuadrit rregullator në fuqi dhe në mënyrë specifike të VKM nr. 7, datë 04.01.2012 “Për Përcaktimin e Procedurave dhe të Dokumentacionit të Nevojshëm për Arkëtimin e Taksës së Rentës Minerare” me ndryshime. Si rezultat i diferencave të çmimit të deklaruar nga subjektet dhe çmimit të përcaktuar nga Komisioni AdHock pranë MF, mbi bazën e të cilit duhej të llogaritej taksa mbi rentën minerare, rezulton se, të ardhurat nga taksa kombëtare mbi rentën minerare në eksportin e mineralit të kromit, janë më të ulëta në shumën **prej 15,337,725 lekë, e cila përbën dëm ekonomik për buxhetin e shtetit**, i shkaktuar nga 44 subjekte gjatë vitit 2013.

-Në periudhën 2013 – 2014, në eksportimin e artikullit blloqe guri dhe pllaka guri, rezultuan eksporte me çmim mesatar dukshëm me të ulët nga çmimi i përcaktuar nga Komisioni AdHock pranë MF, mbi bazën e të cilit, llogaritet dhe paguhet Taksa Kombëtare për rentën minerare sipas kërkesave të kuadrit rregullator në fuqi dhe në mënyrë specifike të VKM nr. 7, datë 04.01.2012 “Për Përcaktimin e Procedurave dhe të Dokumentacionit të Nevojshëm për Arkëtimin e Taksës së Rentës Minerare” me ndryshime. Si rezultat i diferencave të çmimit të deklaruar nga subjektet dhe çmimit të përcaktuar nga Komisioni AdHock pranë MF, mbi bazën e të cilit duhej të llogaritej taksa mbi rentën minerare, rezulton se, të ardhurat nga taksa kombëtare mbi rentën minerare në eksportin e artikullit blloqe guri dhe pllaka guri, nëpërmjet *Degës së Doganës, Vlorë* janë më të ulëta në shumën prej **825,206 lekë, e cila përbën dëm ekonomik për buxhetin e shtetit**, e shkaktuar nga 9 subjekte; nëpërmjet *Degës së Doganës, Fier* janë më të ulëta në shumën prej **655,891 lekë, e cila përbën dëm ekonomik për buxhetin e shtetit**, e shkaktuar nga 6 subjekte dhe, nëpërmjet *Degës së Doganës, Kakavijë* janë më të ulëta në shumën prej **7,736,736 lekë, e cila përbën dëm ekonomik për buxhetin e shtetit**, e shkaktuar nga 27 subjekte.

Nga auditimi u konstatua gjithashtu se, dokumentacioni shoqërues, bashkangjitur deklaratave të eksportit të mineraleve, është plotësuar nga subjektet dhe pranuar nga autoritetet doganore me të meta e mangësi si -praktika doganore nuk shoqërohet me dokumentacion bankar origjinal për likuidimin e taksës së rentës minerare në degët tatimore, nuk rezulton dokumentacion mbi rakordimin e pagesave të rentës midis degëve doganore e atyre tatimore, sipas përcaktimeve të Udhëzimit të Ministrisë së Financave nr. 26, datë 4.9.2008 “Për taksat kombëtare”, ndryshuar me Udhëzim Nr. 2, datë 12.3.2014, kontratat e shitblerjes të subjekteve eksportues të mineraleve, jo në të gjitha rastet janë bashkëlidhur praktikës apo të depozituara në Degën Doganore,

raport analiza mbi % e mineralit, jo në të gjitha praktikat e audituara, është e bashkëlidhur deklaratës doganore, në degën e Doganës Durrës përmbajtja e Cr_2O_3 deklarohet shumë më e ulët se % të Cr_2O_3 e përcaktuar në lejet e shfrytëzimit sipas subjekteve ku, ka rezultuar se, i njëjti subjekt, me të njëjtën leje shfrytëzimi, ka deklaruar krom me përmbajtje Cr_2O_3 shumë të ndryshme. Analizat laboratorike për përcaktimin e % të Cr_2O_3 në mineralin e kromit kryhen nga laboratorë të pa akredituar, bashkangjitur raport analizave mungon dokumentacioni që të vërtetojë metodikën e marrjes së mostrave për analizë dhe se cilës sasi minerali i përkasin mostrat dhe analizat. Në Degët Doganore Fier, Kakavijë, Qafë Thanë, nuk është kryer rakordim me Njësitë e Qeverisjes Vendore.

Në bazë të Raportit të Auditimit, Kryetari i KLSH, me Vendimin nr. 53, datë 30.04.2015, për përmirësimin e punës në të ardhmen i ka rekomanduar DPD dhe Degëve Doganore respektive, marrjen e 5 masave organizative dhe 1 masë administrative, ka rekomanduar masa me qëllim për kërkimin për shpërblimin e dëmit në shumën prej **3,321,665,015 lekë**, llogaritjen e borxhit doganor për taksën mbi rentën minerare dhe detyrimet për të ardhurat e munguara nga 9 subjekte gjatë vitit 2013, në shumën prej **16,258,086 lekë** dhe, nga 7 subjekte gjatë vitit 2014, në shumën prej **41,576,725 lekë**.

Për shumën prej **15,337,725 lekë**, të shkaktuar nga 44 subjekte nëpërmjet Degës së Doganës Durrës, nga Autoriteti Doganor, kanë dalë vendimet përkatëse gjatë procesit të auditimit, pas dërgimit të Projekt Raportit të Auditimit.

Nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave me shkresën nr. 1101/20, datë 05.06.2015 është kërkuar shtyrje e afatit për zbatimin e rekomandimit C1 pasi ka nisur procedura për verifikimin e faturave në vendin e importit dhe priten përgjigje nga doganat homologe. Nga Kontrolli i Lartë i Shtetit, me shkresën nr.1101/21, datë 12.06.2015 është konfirmuar dakortësia jonë në lidhje me kërkesën për shtyrjen e afatit të zbatimit të rekomandimit C1 por, pavarësisht sa më sipër, KLSH i qëndron plotësisht gjetjeve në lidhje me këtë problematikë dhe rekomandimeve në lidhje me to.

Kanë kthyer gjithashtu përgjigje për masat e marra për zbatimin e rekomandimeve Dega e Doganës, Durrës me shkresë nr. 1101/18, datë 21.05.2015 ku është proceduar me vendimmarrje për arkëtimin e diferencës së detyrimit “rente minerare” për mineralin e kromit dhe Dega e Doganës, Fier me shkresën nr. 1101/19, datë 04.06.2015.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT